

Izazovi projekta Forenzično-kriminalističko nazivlje (FuNK) u definiranju pojmova iz područja identifikacije

Ljubić, Toni; Kružić, Ivana; Anđelinović, Šimun; Nahod, Bruno; Vukša Nahod, Perina; Bašić, Željana

Source / Izvornik: **Policija i sigurnost, 2019, 28, 401 - 409**

Journal article, Published version

Rad u časopisu, Objavljena verzija rada (izdavačev PDF)

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:227:511031>

Rights / Prava: [Attribution 4.0 International](#)/[Imenovanje 4.0 međunarodna](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-01-15**

SVEUČILIŠTE
U
SPLITU

SVEUČILIŠNI
ODJEL ZA
FORENZIČNE
ZNANOSTI

Repository / Repozitorij:

[Repository of University Department for Forensic Sciences](#)

UNIVERSITY OF SPLIT

The logo for 'dabar', featuring a stylized black and red graphic above the word 'dabar' in a lowercase, sans-serif font.
DIGITALNI AKADEMSKI ARHIVI I REPOZITORIJI

TONI LJUBIĆ*, IVANA KRUŽIĆ**, ŠIMUN ANĐELINOVIĆ***,
BRUNO NAHOD****, PERINA VUKŠA NAHOD*****, ŽELJANA BAŠIĆ*****

Izazovi projekta Forenzično-kriminalističko nazivlje (FuNK) u definiranju pojmova iz područja identifikacije

Sažetak

Od travnja 2018. do listopada 2019. godine odvija se projekt Forenzično-kriminalističko nazivlje (FuNK) u sklopu programa Izgradnja hrvatskoga strukovnog nazivlja (Struna) Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ). Projektom je predviđeno definiranje 3000 pojmova iz područja istraživanja mjesta događaja, suvremenih kriminalističkih teorija i izvršnoga upravljanja, forenzične obrade bioloških, kemijskih i fizikalnih tragova, forenzične balistike i mehanoskopije, daktiloskopije, forenzične analize spornih dokumenata i novca te masovnih katastrofa i masovnih grobnica. Tijekom rada na projektu suradnici su se susreli s brojnim izazovima u usklađivanju i osuvremenjivanju nazivlja terminologije; te će u ovome radu predložiti rješenja za definiranje pojmova identifikacije, klasifikacije i individualizacije, koji se često rabe u forenzičnoj praksi, no počesto u pogrešnome i neodgovarajućemu kontekstu.

Ključne riječi: *Hrvatska zaklada za znanost, Struna, forenzično-kriminalističko nazivlje, identifikacija, klasifikacija, individualizacija.*

* mag. forens. Toni Ljubić, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti, Sveučilište u Splitu, Hrvatska.

** doc. dr. sc. Ivana Kružić, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti, Sveučilište u Splitu, Hrvatska.

*** prof. dr. sc. Šimun Anđelinović, Sveučilište u Splitu, Split, Hrvatska.

**** dr. sc. Bruno Nahod, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, Hrvatska.

***** dr. sc. Perina Vukša Nahod, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, Hrvatska.

***** doc. dr. sc. Željana Bašić, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti, Sveučilište u Splitu, Hrvatska.

1. UVOD

Forenzične su znanosti transdisciplinarne jer objedinjuju interdisciplinarnost i multidisciplinarnost u službi pravosudnomu sustavu. Interdisciplinarne znanosti su one znanosti u kojima postoji interakcija dviju ili više disciplina, dok su multidisciplinarne znanosti one znanosti koje istražuju znanstveni problem s aspekata više različitih znanosti pri čemu svaka znanost ostaje neovisna (Anđelinović i sur., 2018). U toj interakciji terminologija pojedinih znanosti prilagođava se pravnome rječniku te je nužno da se stručnjaci iz svih područja znanosti i stručnjaci iz polja prava međusobno razumiju u uporabi pojmova. Da bi to bilo moguće, nazivlje treba biti jednoznačno i jasno obrađeno.

Hrvatska je forenzika u mnogim svojim granama među ponajboljima u međunarodnome okruženju, posebice u dijelu koji se odnosi na Domovinski rat, odnosno individualizaciju žrtava rata i poraća. Zbog velikoga broja žrtava Domovinskoga rata, posebno onih iz masovnih grobnica, bilo je potrebno razviti nove metode primjenjive u postupcima individualizacije. Spoznaje, nove metodologije i suradnje u području individualizacije rezultirale su brojnim publikacijama i izlaganjima na svjetskim skupovima, a stečena je znanja potrebno prenijeti na nove generacije mladih forenzičara kako bi ih oni mogli rabiti u svojem znanstvenom i stručnom radu (Anđelinović i sur., 2005; Džijan i sur., 2009; Gornik i sur., 2002; Janković i sur., 2000; Janković i sur., 1998; Marjanović i sur., 2009; Marjanović i sur., 2015; Primorac i sur., 1996).

Istraživanja u forenzičnim znanostima, nastavni procesi, kao i popularizacija ove znanosti, mogući su jedino ako postoji nazivlje koje je usklađeno i sustavno analizirano. Važnost izgradnje forenzično-kriminalističkoga nazivlja još je veća kada se uzme u obzir da su forenzične znanosti u izravnoj službi pravosuđa čiji jezik i način komunikacije mora biti nedvosmislen, jasan i usklađen. Razvoj forenzičnih znanosti kao transdisciplinarnih znanosti eksponencijalan je, pa se time pojavljuje izrazita potreba usklađivanja nazivlja s obzirom na rast broja pojmova i novih metoda. Služeći se engleskim jezikom moguće je pratiti ove trendove, no kada treba pisati i komunicirati na hrvatskome jeziku, tek se tada vide mnoga neriješena pitanja oko nazivlja i njegova značenja. Iako postoje rječnici na hrvatskome jeziku koji obuhvaćaju dio kriminalističkoga i forenzičkoga nazivlja, ono katkad nije posve usklađeno, ili pak ne obuhvaća mnoštvo novih forenzičnih pojmova i novootkrivenih pojava. Svakako je važno istaknuti kako postoje sveobuhvatni rječnici poput *Priručnoga kriminalističkog leksikona* (Modly, 1998), *Rječnika kriminalistike* (Modly i sur., 2008), *Englesko-hrvatskoga rječnika prava, međunarodnih odnosa, kriminalistike i forenzičkih znanosti, kriminologije i sigurnosti* (Gačić, 2004). Osim u rječnicima i u priručnicima, o nazivlju se raspravljalo i u znanstvenim i stručnim radovima pa je tako bio dvojben i prijevod pojma kriminalistika s engleskoga jezika (Kamenjarin, 2017). Međutim, upravo zbog eksponencijalnoga rasta broja metoda i grana forenzike, pojavljuje se potreba za osuvremenjivanjem nazivlja iz navedenoga područja. Usklađivanje dosadašnjega nazivlja, ali i stvaranje novoga, posebno u novim otkrićima i područjima kriminalistike, otvara put mnogim transdisciplinarnim istraživanjima.

Vođeni mišlju da se forenzika treba razvijati kao transdisciplinarno područje zajedničko svim znanstvenim područjima i granama, a da će razvoj forenzične znanstvene misli utjecati i na razvoj zakonske regulative i pravne misli, prijavljen je i odobren projekt koji financira Hrvatska zaklada za znanost (HRZZ). Riječ je o projektu Forenzično-kriminalističko nazivlje,

koji se provodi u sklopu programa Izgradnje hrvatskoga strukovnog nazivlja (Struna), predviđenoga trajanja 18 mjeseci. U terminološkoj bazi Struna obrađuje se nazivlje brojnih struka. Dosad je uključeno više od 30 struka, od kojih je javnosti većina dostupna na mrežnoj stranici <http://struna.ihjj.hr/>. Stvaranjem strukovnoga nazivlja ide se u smjeru izgradnje infrastrukture kakva već postoji gotovo u svim državama Europske unije.

Na projektu Forenzično-kriminalističko nazivlje okupljeni su stručnjaci iz različitih područja forenzičkih znanosti, a svima je zajednički nazivnik upravo forenzika, odnosno nastavni, znanstveni i stručni rad u području forenzičnih znanosti. Primarnu skupinu čine zaposlenici Sveučilišnoga odjela za forenzične znanosti, i to voditeljica projekta doc. dr. sc. Željana Bašić te doc. dr. sc. Ivana Kružić, koje vode dva aktivna istraživačka laboratorija (Laboratorij za forenzičnu i biološku antropologiju i Laboratorij za istraživanje mjesta događaja) koji se bave znanstvenim i stručnim radom iz područja obuhvaćenoga navedenim nazivljem, tri doktoranda, svi po struci magistri forenzike (Ana Banovac, Ivan Jerković i Toni Ljubić), jedan predavač (Josip Crnjac, mag. biol.) i diplomirani pravnik (Ante Lozina). Drugu skupinu čine pokretači studija forenzike prof. dr. sc. Šimun Anđelinović i prof. dr. sc. Dragan Primorac, koji imaju nemjerljivo iskustvo i znanje u području forenzičnih znanosti, a kao pioniri jednoga dijela forenzike sudjelovali su u uvođenju nove terminologije u struku. Treću skupinu čine diplomirani kriminalist Slobodan Marenić, nastavnici i znanstvenici s Medicinskoga fakulteta Split (prof. dr. sc. Katarina Vilović, dr. sc. Kristijan Bečić, dr. med.) te magistra forenzike Gorana Rosandić, koja je ujedno i profesorica hrvatskoga jezika i književnosti. Kako bi se u izboru pojmova pratili najvažniji svjetski trendovi u forenzičnim znanostima, uključena su i dvojica stručnjaka iz Sjedinjenih Američkih Država: prof. dr. sc. Mitchell M. Holland sa Sveučilišta Penn State i prof. dr. sc. Timothy Palmbach sa Sveučilišta New Haven u ulozi savjetnika. Od jezikoslovaca s Instituta za hrvatski jezik i jezikoslovlje uključeni su dr. sc. Bruno Nahod, terminolog i voditelj programa Struna i dr. sc. Perina Vukša Nahod, jezična savjetnica.

Projektom je predviđeno definiranje 3000 pojmova iz područja istraživanja mjesta događaja, suvremenih kriminalističkih teorija i izvršnoga upravljanja, forenzične obrade bioloških, kemijskih i fizikalnih tragova, forenzične balistike i mehanoskopije, daktiloskopije, forenzične analize spornih dokumenata i novca te masovnih katastrofa i masovnih grobnica. Pri odabiru pojmova vodila se briga i o tome da su oni nužni u svakodnevnome radu niza službi, ali i općenito u svakodnevnoj uporabi. S obzirom na to da se zbog dinamičnoga razvoja znanosti oni vrlo brzo mijenjaju, njihova nedefiniranost može dovesti do teškoća u komunikacijskome sustavu, čak i među osobama koji se koriste istim sustavom pojmova. Navedeno je osobito važno, poglavito u forenzičnim znanostima i kriminalistici jer se one koriste nekim pojmovima koje su same razvile, dok usporedno ujedinjuju i pojmove koje su preuzele iz drugih znanstvenih disciplina. Stoga je izrazito važno primjenjivati usuglašeno nazivlje jer se ono izravno oslanja i na pravilnu primjenu metodologije. Stoga su u ovome projektu forenzične znanosti definirane kao skup znanstvenih disciplina čija se načela i metode primjenjuju pri otkrivanju, istraživanju i dokazivanju kaznenih djela te utvrđivanju i rasvjetljavanju činjenica u sudskim postupcima, a kao istoznačnica dopušten je naziv forenzika.

U ovome će se dijelu forenzična zajednica upoznati s obrađenim pojmovima iz područja identifikacije te problematikom s kojom su se suradnici na projektu susreli pri njihovu definiranju.

2. DEFINIRANJE POJMOVA IDENTIFIKACIJA, INDIVIDUALIZACIJA I KLASIFIKACIJA

Pri definiranju osnovnih pojmova iz područja forenzike, odnosno kriminalistike, bilo je vidljivo kako postoje različite definicije i tumačenja dvaju ključnih pojmova: identifikacija i individualizacija.

Naime, pojam identifikacije u praksi se često pogrešno rabi. Najbolje je to objasniti na primjeru otiska obuće. Ako se na mjestu događaja pronađe otisak obuće, analizom se može utvrditi broj (veličina) obuće, proizvođač, mehanička oštećenja, linija hodanja, potencijalne deformacije koje utječu na kretanje osobe, materijal od kojega je potplat izrađen i sl. Samim tim postupkom taj je trag identificiran kao otisak obuće određene veličine, proizvođača i materijala i ostalih navedenih značajka. Dakle, otisak obuće identificiran je kao trag, te su njegovom analizom opisane značajke traga. Međutim, taj trag, bez obzira na brojnost i kvalitetu opisanih značajka, nije povezan s određenom osobom. Da bi se trag povezao s određenom osobom, potrebno je dobiti nesporni uzorak otiska obuće od određene osobe, nakon čega se usporedbom značajka traga i nespornoga uzorka može utvrditi izvorište traga, odnosno on se može individualizirati. Individualizacija je moguća samo u slučaju kada se trag može usporediti s nespornim uzorkom iz jedinstvenoga izvora. Utvrđivanjem značajka u postupku identifikacije trag se klasificira, a usporedbom s nespornim uzorkom individualizira. Tako se trag obuće klasificira npr. prema proizvođaču, veličini i materijalu. Ovdje opisana distinkcija između pojmova identifikacija i individualizacija iscrpno je opisana u *Enciklopediji forenzičkih znanosti*, a ona je i najčešće prihvaćena u međunarodnoj forenzičkoj zajednici. Proces individualizacije stoga počinje identifikacijom, nastavlja se klasifikacijom, a završava povezivanjem traga s njegovim izvorom (individualizacijom) (Bell, 2008). S druge pak strane, u hrvatskim se izvorima mogu pronaći i neke druge definicije, pa su tako u *Rječniku kriminalistike* (Modly i sur., 2008) definirani pojmovi identifikacije i individualizacije, ali iz tih definicija nije vidljivo da je riječ o svojevrsnome podređenom i nadređenom pojmu. Iako je navedeni rječnik iznimno vrijedan izvor i od velike je važnosti za kriminaliste i ostale praktičare, upravo je ovo dokaz kako je nužno kreirati strukovno nazivlje u suradnji sa znanstvenicima, praktičarima i jezikoslovcima jer se europska terminologija svakodnevno usavršava kako bi pojmovi rabljeni u pojedinim područjima bili nedvosmisleni. U *Rječniku kriminalistike* pojam identifikacije u kriminalistici definiran je kao: „postupak utvrđivanja istovjetnosti konkretnog objekta, osobe, mjesta i sl. putem sveukupnih općih i posebnih obilježja pomoću uspoređivanja, a u cilju osiguranja dokaza” (Modly i sur., 2008: 213). Kao što je vidljivo, ovakva definicija nije u skladu s definicijom pojma prema Bell (2008) jer se istovjetnost konkretnoga objekta, osobe, mjesta i slično može utvrditi isključivo postupkom usporedbe traga i nespornoga uzorka, dok u definiciji iz *Rječnika kriminalistike* pojam identifikacije obuhvaća dio pojma identifikacije i dio pojma individualizacije. Razvidno je da nije jasno razgraničeno što pripada identifikaciji, a što individualizaciji, te iako se čini da sam autor razgraničava i razumije razliku između navedenih pojmova, to nije jasno čitatelju koji nije dovoljno upućen u problematiku područja. Gotovo isti problem pojavljuje se pri definiranju pojma individualizacija traga (Modly i sur., 2008: 226): „jasno utvrđenje jedinstvenosti porijekla materijalnog traga. Uspoređuju se grupna i individualna obilježja. Postupak individualizacije najteži je dio svake forenzične analize, a stvarna individualizacija moguća je samo za neke vrste tragova. Metode individualizacije uključuju:

fizičko uklapanje, utvrđivanje istovjetnosti izgleda (rasporeda, oblika i karakterističnog uzorka), određivanje genetičkih markera (DNK), te utvrđivanje istovjetnosti sastava.” Pojam identifikacije pojavljuje se i u nekim zakonskim propisima, primjerice u čl. 4. Opće uredbe o zaštiti podataka, u kojoj se navodi da „pojedinač čiji se identitet može utvrditi jest osoba koja se može identificirati izravno ili neizravno, osobito uz pomoć identifikatora kao što su ime, identifikacijski broj, podaci o lokaciji, mrežni identifikator ili uz pomoć jednog ili više čimbenika svojstvenih za fizički, fiziološki, genetski, mentalni, ekonomski, kulturni ili socijalni identitet tog pojedinca”, što znači da se pod pojmom identifikacije u navedenoj uredbi označava jednoznačno utvrđivanje identiteta osobe koristeći se određenim identifikatorima (Europski parlament, 2016). Razgraničenje pojmova identifikacija i individualizacija pokušale su napraviti i brojne znanstvene radne skupine iz područja forenzike, poput: Facial Identification Scientific Working Group (FISWG, 2012), Scientific Working Group for Shoeprints and Tire Tread Evidence (SWGTHREAD, 2013) i Scientific Working Group for Friction Ridge Analysis, Study and Technology (SWGFAST, 2013). Iako i ove radne skupine rade distinkciju između dvaju pojmova, pojedine od njih nisu u potpunosti usuglašene te katkad i one poistovjećuju ova dva pojma. Međutim, većina svjetskih stručnjaka iz područja forenzičkih znanosti prepoznala je problem i ponudila rješenja u razgraničavanju ovih dvaju pojmova. Tako Champod (2009) individualizaciju definira kao poseban slučaj identifikacije u kojemu je objekt individualiziran samo kada se sam nalazi u određenoj klasi. S ovakvim se pristupom slaže i Kaye, koji smatra da je svaka identifikacija klasifikacija, bez obzira na veličinu razreda u koji se objekti svrstavaju. U tome slučaju, objekt koji je individualiziran bit će jedini svrstan u određenome razredu (Kaye, 2009). S ovim pristupom problematici slažu se i vodeći autori suvremenih udžbenika iz pojedinih područja forenzike (Rudin i Inman, 2015; Houck, 2015; Saferstein, 2015).

Valja naglasiti da je razgraničavanje i značenje pojmova identifikacije i individualizacije bilo temom brojnih polemika i radova u kojima autori pristupaju samome značenju pojmova s filozofskoga i epistemološkoga gledišta. Tako Thornton i Peterson (Thornton i Peterson, 1997) individualizaciju tumače kao krajnji cilj u forenzičkim znanostima, što je u skladu i s temeljnom idejom Paula Kirka, koji je kriminalistiku prozvao znanošću individualizacije (Kirk, 1963). Međutim, Thornton i Peterson napominju da je individualizacija moguća samo u vjerojatnosnome smislu, odnosno u gotovo svakome slučaju nije moguće trag ili objekt usporedbom povezati s jedinstvenim izvorom u odnosu na sve druge potencijalne izvore na svijetu koji u tome trenutku postoje ili su postojali neposredno prije same analize traga ili objekta. Individualizacija traga ili objekta, u pravome smislu riječi i prema značenju navedenome u projektu Forenzično-kriminalističko nazivlje, moguća je samo u slučajevima kada je skup potencijalnih izvora traga ili objekta takav da je moguće usporediti trag ili objekt sa svakim potencijalnim izvorom iz skupa u razumnome vremenskom roku. Ovakvi su slučajevi mogući, no u praksi se istražitelji susreću s mnogo većim skupom potencijalnih izvora. Saks i Koehler savjetuju da se pojmovima individualizacije i identifikacije pristupi na znanstveni način, i to tako da su korištene metode prilikom analize traga ili objekta odobrene u znanstvenoj zajednici, ponovljive – i da je poznata njihova stopa pogreške (Koehler i Saks, 2009), pozivajući se tako na Daubertov standard koji je iz temelja promijenio način tumačenja iskaza vještaka u pravosudnome sustavu Sjedinjenih Američkih Država (Anđelinović i sur., 2018). Daubertov standard odnosi se na sučevu odgovornost ocjene nalaza i mišljenja vještaka, odnosno ocjene je li metodologija rabljena za potrebe vještačenja prihvaćena u znanstvenoj

zajednici, odnosno je li ona objavljena i recenzirana i koja je stopa pogreške metode te je li ta stopa pogreške prihvatljiva (Hutchinson i Ashby, 1993). Saks i Koehler savjetuju da se u pravosudnome sustavu treba oprezno rabiti pojam individualizacije i preporučuju da se u praksi upotrebljava pojam identifikacije, uz konkretne podatke koji opisuju rezultate i metode korištenja u vještačenju, jer bi se korištenjem pojma individualizacije mogla ugroziti uloga vještaka u sudskome postupku svodeći njegove nalaze i mišljenja na apsolutnu istinu (Koehler i Saks, 2009).

Uzevši u obzir predložene definicije i objašnjenja pojmova identifikacije, individualizacije i klasifikacije, u projektu Forenzično-kriminalističko nazivlje predložene su definicije za koje smatramo da uključuju sve potrebne stavke dosadašnjih definicija, ali jasno razgraničavaju pojedini pojam. Iako sadržavaju elemente koje je upotrebljavao i Modly (Modly i sur., 2008), predložene su definicije više u skladu s internacionalnim definicijama ovih pojmova i njihovim različitim tumačenjima, što može omogućiti i bolje razumijevanje literature na engleskome jeziku, i biti od velike pomoći u pisanju znanstvenih i stručnih radova, i na hrvatskome, i na engleskome jeziku.

Prijedlog definicija:

identifikacija (engl. *identification*): postupak utvrđivanja obilježja objekta ili traga koja ga čine onim što jest;

klasifikacija (engl. *classification*): postupak svrstavanja objekta i/ili traga u skupinu na temelju zajedničkih obilježja. Kao dopušteni naziv za ovaj je pojam predložen klasna identifikacija;

individualizacija (engl. *individualization*): postupak kojim se utvrđuje da objekt ili trag potječe od točno određenoga, jedinstvenoga izvora. Kao dopušteni naziv za ovaj pojam predložen je individualna identifikacija.

3. ZAKLJUČAK

Ovdje primijenjen, uvjetno rečeno, strogi pristup definiranju pojmova identifikacija, individualizacija i klasifikacija odabran je jer se u praksi i u medijima oni često poistovjećuju. Poistovjećivanje tih pojmova može dovesti do određenih nesporazuma, što je u pravnome sustavu nužno izbjeći. Naime, ako sudski vještak na sudu vještači da je trag individualiziran, pritom ne imajući na umu što po svojoj definiciji taj pojam obuhvaća, tada osobi koja razlikuje ova dva pojma to može značiti da je trag doveden u vezu s određenim počiniteljem i da ne postoji mogućnost da se sporni trag može povezati s nekom drugom osobom na cijelome svijetu. Važnost razlikovanja ovih pojmova još je veća ako se uzme u obzir internacionalizacija policije i pravosuđa u Europskoj uniji u procesuiranju kaznenih djela, kao i internacionalizacija znanosti.

Nadamo se da će forenzičnim stručnjacima, kao i studentima, itekako biti koristan pojmovnik forenzičnoga nazivlja kojemu će se nakon završetka projekta moći pristupiti na mrežnim stranicama Strune. Uz navedene pojmove, tijekom projekta rješava se problematika većega broja pojmova čiji prijevodi na hrvatskome jeziku ne postoje. Nakon završetka projekta bit će definirani temeljni pojmovi iz područja obuhvaćenih projektom te da će se

veći broj stručnjaka uključiti i u daljnja upotpunjavanja pojmovnika forenzičnih znanosti i kriminalistike.

IZVORI FINANCIRANJA: Ovaj je rad financirala Hrvatska zaklada za znanost projektom STR-2019-09-2.

IZJAVA O ODRICANJU ODGOVORNOSTI: Stavovi i mišljenja izražena u ovome radu pripadaju autorima, i ne moraju nužno biti jednaki onima Hrvatske zaklade za znanost i matičnih ustanova autora.

LITERATURA

1. Anđelinović, Š., Bašić, Ž. i Kružić, I. 2018. *Znanstvena metodologija i statistika u forenzici*. Split: Redak.
2. Anđelinović, Š., Sutlović, D., Erceg Ivkošić, I., Škaro, V., Ivkošić, A., Paic, F., Režić, B., Definis-Gojanović, M. i Primorac, D. 2005. Twelve-year experience in identification of skeletal remains from mass graves. *Croat Med J*, 46, 530.-9.
3. Bell, S. (2008). *Encyclopedia of forensic science*. New York: Infobase Publishing.
4. Champod, C. (2009). *Identification and individualization*. Wiley Encyclopedia of Forensic Science. Hoboken, New Jersey: John Wiley & Sons, Ltd.
5. Džijan, S., Curic, G., Pavlinić, D., Marcikić, M., Primorac, D. i Lauc, G. 2009. Evaluation of the reliability of DNA typing in the process of identification of war victims in Croatia. *J Forensic Sci*, 54, 608.-9.
6. Europski parlament 2016. Uredba (EU) 2016/679 Europskog parlamenta i Vijeća od 27. travnja 2016. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom kretanju takvih podataka te o stavljanju izvan snage Direktive 95/46/EZ.
7. Facial Identification Scientific Working Group (2012). *FISWG Glossary* (https://www.fiswg.org/FISWG_Glossary_v1.1_2012_02_02.pdf – 16. 1. 2019.)
8. Gačić, M. (2004). *Englesko-hrvatski rječnik prava, međunarodnih odnosa, kriminalistike i forenzičnih znanosti, kriminologije i sigurnosti*. Zagreb: Naklada Ljevak.
9. Gornik, I., Marcikić, M., Kubat, M., Primorac, D. i Lauc, G. 2002. The identification of war victims by reverse paternity is associated with significant risks of false inclusion. *Int J Legal Med*, 116, 255.-7.
10. Houck, M. M. (2015). *Professional issues in forensic science*. Cambridge, Massachusetts, SAD: Academic Press.
11. Hrvatska zaklada za znanost (2019) (<http://www.hrzz.hr/> – 16. 1. 2019.)
12. Hutchinson, C. T. i Ashby, D. S. 1993. Daubert v. Merrell Dow Pharmaceuticals, Inc.: Redefining the Bases for Admissibility of Expert Scientific Testimony. *Car-doza L. Rev.*, 15, 1875.

13. Janković, S., Besenski, N., Bušić, Ž., Dujić, Ž., Buca, A., Mašković, J., Lušić, I. i Primorac, D. 2000. Craniocerebral war missile injuries: clinical and radiological study. *Acta Neurochir (Wien)*, 142, 101.-2.
14. Janković, S., Bušić, Z. i Primorac, D. 1998. Spine and spinal cord war injuries during the war in Croatia. *Mil Med*, 163, 847.-9.
15. Kamenjarin, K. K. (2017). *Stručni studij kriminalistika – nedoumice oko prijevoda termina “kriminalistika” na engleski jezik*. Policija i sigurnost, 26(1).
16. Kaye, D. H. (2009). *Identification, individualization and uniqueness: What's the difference?*. *Law, Probability and Risk*, 8 (85.-94).
17. Kirk, P. L. 1963. The ontogeny of criminalistics. *J. Crim. L. Criminology & Police Sci.*, 54, 235.
18. Koehler, J. J. i Saks, M. J. 2009. Individualization claims in forensic science: Still unwarranted. *Brook. L. Rev.*, 75, 1187.
19. Marjanović, D., Durmić-Pašić, A., Kovačević, L., Avdić, J., Džehverović, M., Haverić, S., Ramić, J., Kalamujić, B., Lukić Bilela, L., Škaro, V., Projić, P., Bajrović, K., Drobnjić, K., Davoren, J. i Primorac, D. 2009. Identification of skeletal remains of Communist Armed Forces victims during and after World War II: combined Y-chromosome (STR) and MiniSTR approach. *Croat Med J*, 50, 296.-304.
20. Marjanović, D., Hadžić Metjahić, N., Cakar, J., Džehverović, M., Dogan, S., Ferić, E., Džijan, S., Škaro, V., Projić, P., Madžar, T., Rod, E. i Primorac, D. 2015. Identification of human remains from the Second World War mass graves uncovered in Bosnia and Herzegovina. *Croat Med J*, 56, 257.-62.
21. Modly, D. (1998). *Priručni kriminalistički leksikon*. Sarajevo: Fakultet kriminalističkih nauka.
22. Modly, D., Šuperina, M., Korajlić, N. (2008). *Rječnik kriminalistike*. Zagreb: Strukovna udruga kriminalista.
23. Primorac, D., Anđelinović, S., Definis-Gojanović, M., Drmić, I., Režić, B., Baden, M. M., Kennedy, M. A., Schanfield, M. S., Skakel, S. B. i Lee, H. C. 1996. Identification of war victims from mass graves in Croatia, Bosnia, and Herzegovina by use of standard forensic methods and DNA typing. *J Forensic Sci*, 41, 891.-4.
24. Rudin, N., Inman, K. (2000). *Principles and practice of criminalistics: the profession of forensic science*. Boca Raton, Florida, SAD: CRC Press.
25. Saferstein, R. (2011). *Criminalistics – An Introduction to Forensic Science*. Boston: Prentice Hall.
26. Scientific Working Group for Shoeprints and Tire Tread Evidence (2013). *Standard for Terminology Used for Forensic Footwear and Tire Impression Evidence* (https://www.nist.gov/sites/default/files/documents/2016/10/26/swgtread_15_standard_for_terminology_used_for_forensic_footwear_and_tire_impression_evidence_201303.pdf – 16. 1. 2019.)

27. Scientific Working Group On Friction Ridge Analysis (2013). *Standard Terminology of Friction Ridge Examination (Latent/Tenprint)*. 8 (https://www.nist.gov/sites/default/files/documents/2016/10/26/swgfast_standard-terminology_4.0_121124.pdf – 16. 1. 2019.)
28. Thornton, J. I. i Peterson, J. 1997. The General Assumptions And Rationale Of Forensic Identification. *Modern Scientific Evidence: The Law And Science Of Expert Testimony*, 2, 13.

Summary

Toni Ljubić, Ivana Kružić, Šimun Andelinović, Bruno Nahod, Perina Vukša Nahod, Željana Bašić

Challenges of the Forensic and Criminal Investigation Terminology Project in Defining Terms from Identification Domain

Croatian vocational terminology project (Struna), under the name of Forensic-Criminalistic Terminology is an ongoing project by the Croatian Science Foundation that started in April 2018 and is planned to end in October 2019. The project envisages the definition of 3000 terms from the areas such as crime scene investigation (CSI), contemporary criminal theories and executive management, forensic processing of biological, chemical and physical traces, forensic ballistics and toolmark examination, dactyloscopy, forensic analysis of disputed documents and money, and mass disasters and mass graves. During the project, the authors met with numerous challenges in aligning and modernizing the terminology, and in this paper they will propose solutions to define the concepts of identification, classification and individualization, which are often used in forensic practice, but in a misleading and inappropriate context.

Keywords: Croatian Science Foundation, Struna, forensic-criminalistic terminology, identification, classification, individualization.